

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Луначек В.Е.

За минулі десять років в Україні створено ґрунтовну нормативно-правову базу інформатизації. Серед основних документів необхідно назвати Закони України «Про Національну програму інформатизації», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»; Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» та ін.

Важливу роль у становленні процесів інформатизації належить програмам, що реалізовувались і реалізуються в системі освіти. Це перш за все: Програма інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл на 2001–2003 роки, Програма інформатизації та комп'ютеризації професійно-технічних навчальних закладів на 2004–2007 роки, Програма інформатизації та комп'ютеризації вищих навчальних закладів I–II рівня акредитації на 2005–2008 роки, Програма «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006–2010 роки» та ін.

Починаючи з другої половини ХХ століття, на думку О. Дубаса, динаміку суспільно-політичного життя людства значною мірою визначає інформаційний розвиток. Глобальні структурно-функціональні зрушення, що пов'язані з його утвердженням у сучасному світі, зумовлюють поширення інформації на всі сфери життєдіяльності сучасної України. У рамках інформаційного суспільства формується так званий соціальний інтелект, який реалізується через інформаційне поле, утворене засобами масової інформації та комунікації [4, с. 3].

П. Орлов та ін. пишуть, що сучасний період розвитку цивілізації характеризується переходом від індустріального суспільства до суспільства інформаційного. Повсюдне впровадження сучасних інформаційних технологій створює нові, унікальні можливості для більш активного і ефективного розвитку економіки, політики, держави, суспільства, соціальної свідомості та громадянина. Інформаційні технології мають величезний потенціал, який має привести до фундаментальних змін практично в усіх сферах людської діяльності. Багато країн розглядають можливості інформаційних технологій як ключ до розвитку високорозвиненого суспільства [12, с. 3].

Життя у новому інформаційному суспільстві потребує більшої незалежності та відповідальності в поведінці та набагато менше рутинного виконання вказівок. Навіть гранично технізовані, вузькопрофесійні і комерціалізовані види діяльності потребують вельми кваліфікованої інтелектуальної роботи загального характеру. ІКТ принципово змінюють життя інвалідів і людей з обмеженнями у здоров'ї. Вони забезпечують їм принципово новий рівень незалежності від сторонньої допомоги, часто роблять з них повністю самостійних і на-

віль вельми успішних (матеріально, психологічно) членів суспільства [8, с. 25].

Одним з основних аспектів використання ІКТ в сучасному світі є допомога у прийнятті кваліфікованих управлінських рішень. В. Годін та ін. до завдань інформаційного забезпечення управлінської діяльності відносять:

- задовільнення інформаційних потреб органів управління, надання їм інформації у вигляді документів;
- формування, розміщення, наповнення, підтримку, актуалізацію і використання інформаційних ресурсів організації;
- створення і розвиток систем обробки і передавання інформації;
- розвиток системи інформаційного забезпечення [2].

Разом з тим, можна констатувати, що нині в Україні проводиться невелика кількість наукових досліджень, присвячених питанням інформатизації управління освітою. Фактично — це дисертаційне дослідження Л. Забродської, присвячене інформатизації управління навчально-виховним процесом у ЗНЗ (2002 р.) [5] і автора цієї роботи щодо управління ЗНЗ з використанням комп'ютерних технологій (2002 р.) [9]. Отже, ми бачимо, що за досить тривалий період часу не відбулося суттєвих зрушень у цьому напрямі. Розширюючи коло пошуку, слід зазначити, що за останнє десятиріччя в Україні з'явилася певна кількість робіт з інформатизації управлінських процесів в освіті. Це праці К. Яресько «Управління навчально-творчою діяльністю школярів в умовах інформатизації освіти» [16], В. Гуменюк «Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом» [1], В. Петрова «Інформаційне забезпечення управління загальною середньою освітою в регіоні» [13], О. Сльникової «Управління впровадженням інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу» [7], але їх загальна кількість становить частку відсотка від дисертацій, захищених з педагогічних наук.

Проблемою залишається готовність керівників до використання ІКТ у своїй діяльності, формування в них відповідних компетенцій. Про це свідчать і результати анкетування, проведеного Центральним інститутом післядипломної педагогічної освіти. Так, понад 89% керівників шкіл не володіють формами і методами ефективного управління; 85% — комп'ютерними засобами; 82% — відповідними економічними знаннями, що дають змогу ефективно розв'язувати питання функціонування навчального закладу. Загальний рівень

управлінської компетентності керівників шкіл, які пройшли анкетування, становить 55,4 %; керівників районних (міських) відділів освіти — 54 %; методичних служб — 57 %, що ускладнює процес втілення в практичну роботу передових управлінських технологій, а відтак — розвиток освітньої галузі [15, с. 162].

В. Дивак наводить такі дані опитування респондентів щодо проблем, які стримують використання інформаційно-комунікаційних технологій у ЗНЗ. Це: недостатня забезпеченість інформаційно-комунікаційними технологіями та іншим обладнанням — 44 %; недостатній рівень кваліфікації директорів ЗНЗ для впровадження інформаційно-комунікаційних технологій — 15 %; консерватизм у використанні інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховному процесі — 12 %; недостатня розробленість програмного забезпечення — 20 %; запровадження інформаційно-комунікаційних технологій без попередньої апробації — 9 % [3].

Слід підкреслити, що інформатизація управління освітою безпосередньо пов'язана з поліпшенням її якості. Це підтверджує у своїх роботах і Дж. Еванс. Розглядаючи загальні питання управління якістю, він наголошує на поліпшенні інформаційних систем [14, с. 575].

Аналіз і узагальнення досвіду інформатизації управління освітою в Україні

Інформатизація є потужним каталізатором процесів удосконалення державного управління освітою. За останні роки в Україні склалася певна система у здійсненні загальних процесів інформатизації загальної середньої, професійно-технічної і вищої освіти. Переважно — це реалізація таких напрямів, як комп'ютеризація навчально-виховного процесу і приєднання закладів та установ освіти до мережі Інтернет, створення інформаційних ресурсів, прикладного програмного забезпечення. Позитивна динаміка у напрямку комп'ютеризації загальної середньої освіти на регіональному рівні відображена на прикладі Харківської області (рис. 1). Разом з тим, отримані результати свідчать про те, що існуючі підходи мають суттєві недоліки та потребують вдосконалення.

Поряд з певними успіхами, процес інформатизації освіти в Україні виявив цілий комплекс споріднених проблем, серед яких головною є відсутність єдиного підходу в обґрунтуванні і формуванні напрямів застосування ІКТ для вдосконалення системотворчих елементів освітньої діяльності в закладах освіти. Відсутня також ефективна єдина державна політика щодо створення прикладного програмного забезпечення для підтримки управлінської діяльності в системі

освіти. Зазначені питання висвітлюються в значній кількості електронних і друкованих джерел [6, 10].

Процес інформатизації загальної середньої освіти в Україні весь час супроводжувався низкою викликів, що потребують вирішення. Наприклад під час реалізації Програми інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл на 2001–2003 роки мали місце суттєві прорахунки, пов'язані з тим, що тільки під кінець реалізації програми в сільські загальноосвітні навчальні заклади почали встановлюватися персональні комп'ютери в комплектності іншій, ніж 10+1 або 5+1 (10 (5) — комп'ютери для учнів + 1 комп'ютер для учителя), і залежати безпосередньо від кількості учнів 7–11-их класів. Підхід, який застосовувався, не враховував, що більшість сільських ЗНЗ є відносно невеликими або малокомплектними. Отже, сільські ЗНЗ отримували комп'ютерів більше за реальну потребу у відповідний момент часу, що приводило до їх неефективного використання.

До прорахунків у здійсненні комп'ютеризації загальної середньої освіти в той період слід віднести також те, що, згідно з Програмою інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл, персональні комп'ютери надавались виключно сільським школам. У результаті цього загальноосвітні навчальні заклади малих міст України не отримували комп'ютерів за рахунок держави, а місцеві органи влади, маючи дуже невеликі місцеві бюджети, не в змозі були здійснювати комп'ютеризацію закладів освіти на своїй території. Обласні центри і великі міста знаходилися в кращій ситуації завдяки більшій прибутковій частині їх бюджетів [10]. Ситуація почала фактично стабілізуватися після прийняття Програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006–2010 роки».

Використання Інтернет-технологій є важливим аспектом інформатизації освіти і необхідною умовою використання сучасних інформаційних ресурсів. Одним із найважливіших якісних показників інформатизації освітнього процесу є можливість оперативного доступу навчальних закладів і органів управління освітою до мережі Інтернет. Загальний стан підключення до Інтернету по Україні, наприклад, у системі загальної середньої освіти становить близько 40%. Низький стан підключення зумовлено, у першу чергу, відсутністю технічної можливості підключення до мережі. Найкращі показники (58–61%) за даними Міністерства освіти і науки нині у Дніпропетровській, Харківській, Рівненській та Хмельницькій областях [15, с. 60].

За останні роки суттєво поліпшилася ситуація з представництвом у мережі Інтернет органів управління освітою і навчальних закладів. Ефективно працюють веб-сайти Міністерства освіти і науки, головних управлінь освіти і науки обласних державних адміністрацій (ГУОН ОДА), окремих районних управлінь освіти, навчальних закладів. Електронне представництво мають практично всі вищі навчальні заклади України. Разом з тим, недостатньо представлена в Інтернеті професійно-технічна освіта, числені заклади і установи якої не мають своїх веб-сайтів. Аналогічна ситуація нині склалася з районними управліннями освіти і ЗНЗ. Мало представлені в мережі позашкільні навчальні заклади.

Рис. 1

Зважаючи на позитивну динаміку електронного представництва закладів і установ освіти, треба висвітлити ще одну актуальну проблему — оновлюваність інформації на відповідних веб-сайтах. Детальний аналіз показує, що окремі розділи веб-сайтів всіх рівнів (у тому числі й обласного) не оновлюються роками, що веде до втрати їх актуальності та іміджу органу управління освітою. Додаткової уваги від органів влади потребує така форма спілкування з громадськістю, як форум. Мало представлені в Інтернеті методичні ресурси системи освіти.

Інформатизація управління є найбільш проблемним аспектом інформатизації освіти. Не зважаючи на те, що в автоматизованій системі здійснюється автоматизація процесів обробки інформації і частково автоматизується виконання трудомістких управлінських функцій керівника, що зумовлює значну економію його часу і поліпшує ефективність прийняття управлінських рішень. Ефективність управління значно зростає за наявності стабільних інформаційних зв'язків у вертикалі школа — район (місто) — область.

На ринку прикладного програмного забезпечення для підтримки управління нині представлена відносно невелика кількість програмних продуктів. На рівні управління навчальним закладом це: програма «Net Школа Україна», яка дає можливість автоматизувати рутинні процеси в управлінні навчальним закладом; програма «ASC Шкільний розклад» для створення складних розкладів для великих та сучасних вітчизняних шкіл; програма складання шкільного розкладу «Ректор 3», розроблена для: невеликих шкіл, великих шкіл без спеціалізації або профілізації, шкіл без елективних курсів (за вибором учнів) та ін. [7].

У ЗНЗ України почали використовуватися також програмні продукти виробництва ІВЦ «АВЕРС» (Росія). Це: автоматизована інформаційно-аналітична система (АІС) «Управління освітньою установою (АРМ Директор)», АРМ «Бібліотека». Для районного рівня АІС «Орган управління освітою», АІС «Бухгалтерія», АІС «Ревізор», АІС «Тарифікація», АІС «Кошторис», АІС «Зведена звітність», АІС «Розклад».

У деяких областях України (Київська, Полтавська, Харківська та ін.) використовується прикладне програмне забезпечення (ППЗ) для підтримки управління, розроблене в Харкові (Програмний комплекс «Ефективна школа — XXI», комп'ютеризована задача «Річний план роботи ЗНЗ» та ін.). Найбільш поширеною комплексною комп'ютеризованою задачею є «Річний план роботи загальноосвітнього навчального закладу» (рис. 2).

Програмний комплекс «Ефективна школа-XXI» є однією з перших спроб упровадження інформаційно-телекомунікаційних технологій в управління закладом освіти. Перші версії комплексу почали експлуатуватися в м. Харкові у 1994 році. З 1995 року вони стали основою створення міської програми комп'ютеризації управління освітою. Комп'ютеризовані задачі, які увійшли до складу комплексу, систематизують, автоматизують і роблять ефективнішою діяльність учасників управління ЗНЗ. Це задачі «Атестація» (рис. 3), «Співробітники», «Шкільна мережа», «Навчальні плани», «Контингент учнів», «Табель використання робочого часу», «Тарифікація». Основне їх призначення — полегшити виконання найбільш трудомісткої циклічної роботи адміністрації ЗНЗ та інших

Рис. 2

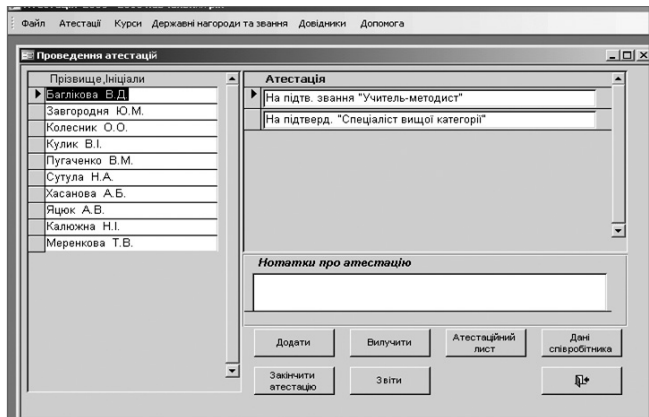

Рис. 3

учасників процесу управління, має циклічний і переважно механічний характер і забирає багато часу. Програми створені для роботи як на окремих комп'ютерах, так і в локальній мережі.

В Україні експлуатується також програмний комплекс для автоматизації управління районними (міськими) відділами (управліннями) освіти. До складу програмного комплексу входять комп'ютеризовані задачі: «ЗНЗ-1» (рис. 4), «РВК-83», «Методист РМК», «АРМ економіста», «Контроль бюджету», «Пільговий контингент». Ці задачі забезпечують складання обов'язкових форм державної статистичної звітності та підтримку реалізації основних управлінських функцій керівників Р(М)В(У)О.

Разом з тим треба констатувати, що питання використання прикладного програмного забезпечення для підтримки управління освітою знаходиться в Україні в стадії становлення. Жодна область України не має нині комплексної регіональної освітньої мережі, яка б дозволяла приймати управлінські рішення на основі інформації, отриманої засобами ПКТ. У країні не склалася регламентована система звітності та руху освітньої інформації від закладу освіти до Міністерства освіти і науки. Існують тільки окремі її елементи.

У рамках цієї роботи необхідно наголосити також на проблемі, яка безпосередньо не пов'язана з інформатизацією управління, але суттєво впливає на якість освіти. Це недостатня кількість і якість вітчизняно-

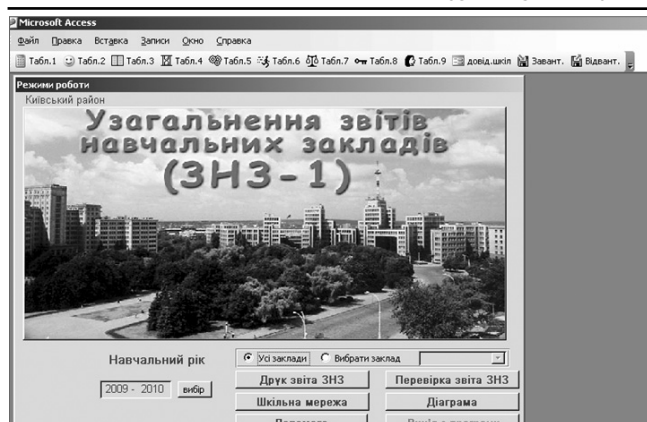

Рис. 4

го прикладного програмного забезпечення для навчально-виховного процесу. Зкладами освіти в багатьох випадках використовуються програмні продукти російського і закордонного виробництва, які не відповідають діючим в Україні затвердженим навчальним програмам і підручникам. Процеси створення вітчизняного програмного забезпечення для навчально-виховного процесу йдуть дуже повільно.

Недостатньо розвинені в Україні організаційні механізми щодо створення інфраструктури інформатизації на місцях. У деяких випадках цю функцію виконують лабораторії комп'ютерних технологій в освіті (ЛКТО), основною метою створення яких є підтримка і супроводження процесів інформатизації на конкретній території.

Важливим аспектом системного здійснення інформатизації освіти в регіонах є не тільки наявність відповідних програм інформатизації як на рівні регіону, так і на рівні районів і міст, а й стабільне фінансування їх із місцевих бюджетів.

Суттєвим недоліком є застарілі підходи до визначення окремих показників, які характеризують інформатизацію освіти, в друкованих і електронних джерелах відсутня систематична інформація з цього приводу.

Окремо необхідно зупинитись на формуванні інформаційної компетентності керівників системи освіти. Нині виділяють загальну інформаційно-комунікаційну компетентність (ІК-компетентність) — загальне вміння працювати з інформацією; професійну ІК-компетентність — загальне вміння працювати з інформацією в професійній галузі; ІКТ-компетентність — вміння розв'язувати розповсюджені інформаційні завдання з допомогою сучасних загальнодоступних інформаційних ресурсів (інструментів і джерел); ІКТ-кваліфікацію — вміння застосовувати загальнодоступні інформаційні ресурси для розв'язання розповсюджених завдань; професійну ІКТ-компетентність — вміння розв'язувати інформаційні завдання у професійній галузі, з використанням сучасних загальнодоступних у професійній галузі інформаційних ресурсів (інструментами і джерелами); професійна ІКТ-кваліфікація — вміння працювати із загальнодоступними у професійній галузі інформаційними ресурсами для вирішення завдань професійної галузі [8, с. 131–132].

Щодо керівників освіти, то вимогою часу є вміння працювати із стандартним пакетом Microsoft Office, користуватися засобами електронної пошти, інформаційними ресурсами мережі Інтернет, прикладним програмним забезпеченням для підтримки управлін-

ня, уміти організувати відповідну роботу в підпорядкованих закладах і установах освіти, структурних підрозділах. Суттєвий ривок у питаннях інформатизації управління освітою можливий лише за умов призначення на керівні посади претендентів, які володіють зазначеною компетентністю.

Системі освіти України конче необхідне наукове обґрунтування і прогнозування процесу інформатизації управління освітою, встановлення критеріїв, які визначають загальний рівень інформаційної культури керівника, постійне оновлення змісту їхньої інформаційно-комп'ютерної підготовки, доцільний вибір методів і форм цієї підготовки та ін. Проблемним є також питання створення цілісних типових моделей систем управління освітою з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Модель найчастіше підвищує здатність керівника до розуміння і вирішення проблем, що постають перед ним, допомагає об'єднати свій досвід і погляди з досвідом і поглядами експертів із зазначеного питання. Важливим є створення відповідних моделей районного (міського) регіонального рівня управління освітою. До цього часу не створено науково-обґрунтованих підходів до інформатизації управління органів управління освітою.

Запровадження моделювання управлінських процесів із використанням ІКТ у практику дозволяє суттєво підвищити реальну ефективність управління освітою, здійснити значну економію часу керівників за рахунок використання інформаційно-комунікаційних технологій, надає можливість постійного самоконтролю поточної діяльності. Але для цього нині потрібно зосередити увагу на таких питаннях:

1. Активного стимулювання потребують наукові розробки питань інформатизації процесів управління в освіті, особливо на районному і регіональному рівнях.

2. Актуальним питанням залишається завершення процесу під'єднання закладів та установ освіти України до мережі Інтернет.

3. Суттєвого вдосконалення в Україні потребує вітчизняна освітня статистика щодо запровадження ІКТ в систему освіти.

4. Важливим аспектом інформатизації управління освітою є розробка концепції управління освітою з використанням ІКТ і прийняття відповідної цільової програми.

5. Необхідною умовою прийняття на керівні посади в системі освіти повинно бути формування інформаційно-комунікаційної компетентції.

6. Нагальною потребою часу є розробка динамічної системи формування в керівників системи освіти і представників резерву на керівні посади необхідних інформаційно-комунікаційних компетенцій, у тому числі засобами дистанційного навчання.

7. Потребує активізації проведення в системі освіти і державного управління організаційно-методичних та інших комунікативних заходів для наукового обговорення та інтенсифікації процесів інформатизації освіти.

Слід підкреслити, що значна кількість поставлених в роботі питань піднімалась в матеріалах проекту «Освітня політика та освіта «Рівний рівному» [11], але не знайшла свого вирішення з різних причин, у тому числі в результаті швидкої змінюваності керівників системи освіти на всіх рівнях.

Перспективи подальших досліджень. До перспективних напрямів досліджень даної проблематики ми відносимо розгляд питань формування інформаційно-комунікаційної компетенції керівників системи освіти, органів державної влади і місцевого самоврядування, магістрів державного управління за спеціалізацією «управління освітою». Важливим аспектом є вдосконалення технології процесів моніторингу інформатизації освіти та відповідного напрямку освітньої статистики.

Література

1. Гуменюк В. Інформаційне забезпечення управління загальноосвітнім навчальним закладом: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Гуменюк. — К., 2001. — 220 с.
2. Годин В. и др. Информационное обеспечение управленческой деятельности: Учебник / В. Годин, И. Корнеев — М.: Мастерство; Высшая школа, 2001. — 240 с.
3. Дивак В. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності директора школи [Електронний ресурс] / В. Дивак // Інформаційні технології і засоби навчання — 2007. — №2. — Режим доступу до журн.: <http://www.ime.edu.ua.net/em8/emg.html>.
4. Дубас О. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Монографія / О. Дубас — К.: Генеза, 2004. — 208 с.
5. Забродська Л. Інформатизація управління навчально-виховним процесом у загальноосвітньому навчальному закладі: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Інститут педагогіки АПН України / Л. Забродська. — К., 2002. — 210 с.
6. Забродська Л. Інформатизація закладу освіти: управлінський аспект / Л. Забродська. — Х.: Видав. група «Основа», 2003. — 240 с.
7. Ельникова О. Управління впровадженням інтерактивних освітніх технологій в навчальний процес загальноосвітнього навчального закладу: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / О. Ельникова. — К., 2005.
8. Информационные и коммуникационные технологии в общем образовании: теория и практика. — Париж: ЮНЕСКО, 2006. — 328 с.
9. Лунячек В. Управління загальноосвітнім навчальним закладом з використанням комп'ютерних технологій: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Лунячек. — К., 2002. — 305 с.
10. Лунячек В. Інформатизація загальної середньої освіти України: необхідність зміни пріоритетів / В. Лунячек // Директор школи, ліцею, гімназії. — 2004. — №4 — С.50–52.
11. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: Рекомендації з освітньої політики / Під ред. О. Локшиної — К.: «К.І.С.», 2004. — 160 с.
12. Орлов П. та ін. Інформаційні системи і технології в управлінні, освіті, бібліотечній справі: Наук.-практ. посіб. / П. Орлов, О. Луганський — Донецьк: альфа — прес, 2004. — 292 с.
13. Петров В. Інформаційне забезпечення управління загальною середньою освітою в регіоні: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / АПН України; Центральний ін-т післядипломної педагогічної освіти / В. Петров. — К., 2004. — 207 с.
14. Эванс, Джеймс Р. Управление качеством: Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Менеджмент организации» / Джеймс Р. Эванс; Пер. с англ. под ред. Э.М. Короткова; предисловие Э.М. Короткова. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. — 671 с. — (Серия «Зарубежный учебник»).
15. Якісна освіта — запорука самореалізації особистості: [наук. видання] / За заг. ред. С. Ніколаєнка, В. Тесленка. — К.: Пед. преса, 2007. — 176 с.
16. Яресько К. Управління навчально-творчою діяльністю школярів в умовах інформатизації освіти: Дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С. Сковороди / К. Яресько. — Х., 1999. — 211 с.

★ ★ ★

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРАКТИЦІ РОБОТИ РАЙОННИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Іценко В.В., Іценко В.О.

Інформаційні технології в практиці роботи районних закладів освіти набули не просто пріоритетного значення, а стали життєво необхідними в усіх сферах діяльності шкіл у зв'язку з потребою переробки та забезпечення доступності й ефективності величезної кількості інформації. Не дивлячись на різноманітність інформаційно-комунікаційних технологій у освітній індустрії, її окремі функціональні одиниці — навчальні заклади, не мають напрацьованої власної інформаційної політики й перебувають у стані пошуку. Інформаційна інфраструктура закладів освіти Таращанського району Київської області сформована та розвивається на основі програмних продуктів, створених учителями інформатики Іценком В.О. та Іценком В.В. Перебуваючи в стадії постійного оновлення (адекватної швидкої реакції на зміни), вона доводить свою ефективність впродовж останніх років та забезпечує найголовніше — удосконалення навчально-виховного процесу загалом.

Аналітично-пошукова система «Дидакт»

Аналітично-пошукова система «Дидакт» призначена для раціональної організації управлінської діяльності. Дванадцятирічний досвід її впровадження в Таращанській районній гімназії «Ерудит» сприяв покращенню ефективності роботи її керівників за ра-

хунок оперативності вирішення управлінських, методичних і облікових задач на основі автоматизації. Дана система сприяла впорядкуванню обліку й обробки інформації, удосконаленню системи ведення документації та зменшила інформаційні потоки з нижньої ланки (учителі, класні керівники) до верхньої (адміністрація закладу); забезпечила швидке надходження до органів управління освітою достовірної інформації про діяльність навчального закладу.

Аналітично-пошукова система «Дидакт» дозволяє працювати із штатним розписом, мережею класів, статистикою: даними про дошкільників мікрорайону, даними про учнів та вести облік відвідування ними занять, даними про працівників закладу освіти та вести облік